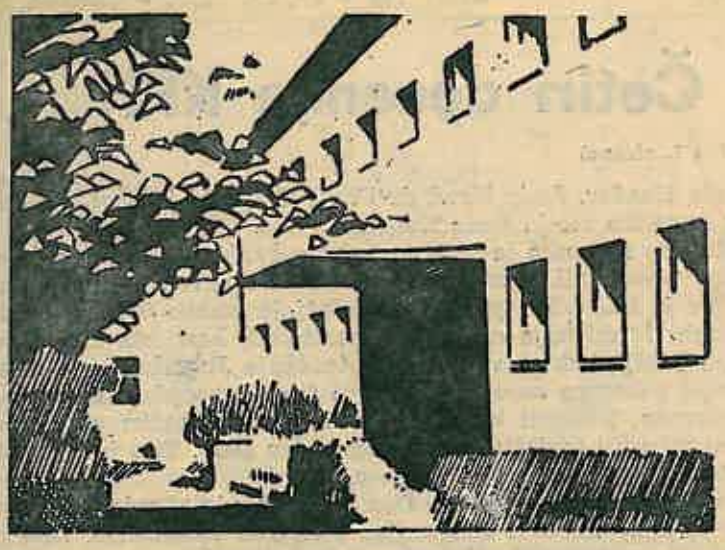

DUGOSELSKA KRONIKA

GODINA X.
Broj 138
27. IX. 1977.
Cijena 2 din.

GLASILO DRUŠTVENO-POLITIČKIH ORGANIZACIJA OPĆINE DUGO SELO

1937—1977.
ČETIRI DECENIJA KPH

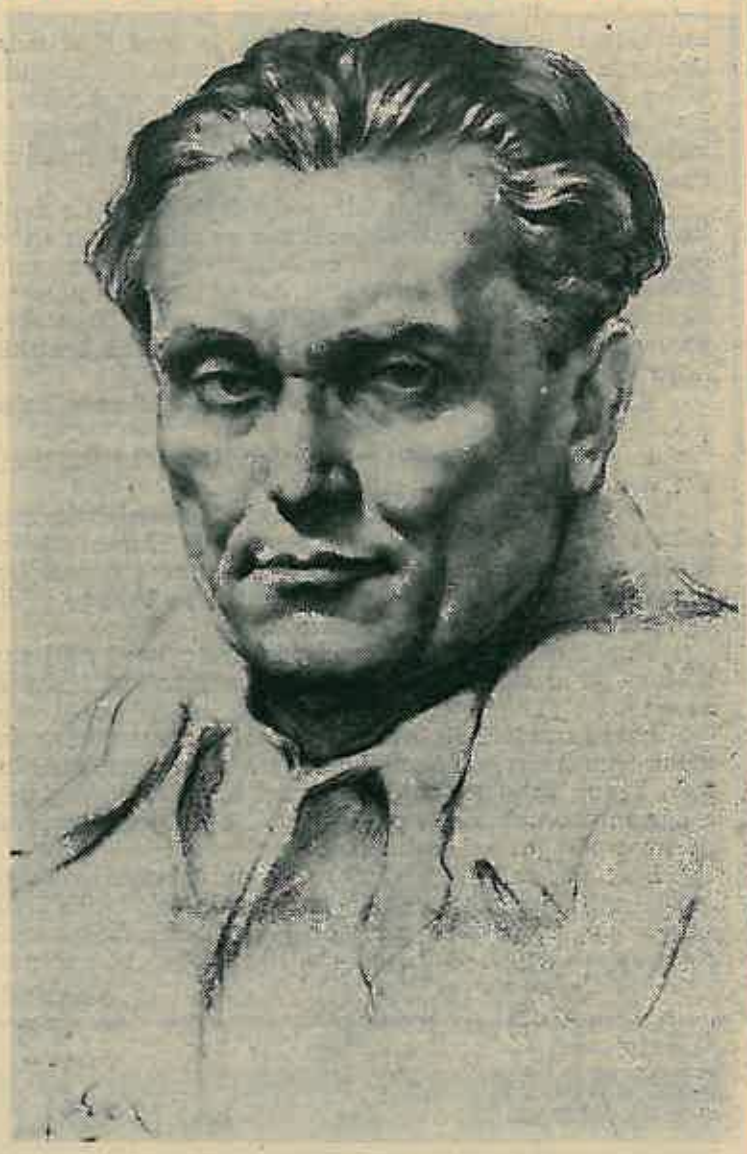

Uz proslavu Titovih jubileja, koji se proslavljaju u cijeloj zemlji, u Hrvatskoj se proslavlja i 40. godišnjica osnivanja Komunističke partije Hrvatske.

Uoči drugog svjetskog rata odigrao se značajan događaj u Samoboru u povijesti organiziranja i osnivanja komunističkih partija u Jugoslaviji. Osnivački kongres KPH bio je 1. kolovoza 1937. godine. Kongres je održan u prilikama najteže političke reakcije i najstrože partijske ilegalnosti. Zbog toga je na kongres došlo relativno malo delegata, svega dvadesetak, najviše iz Zagreba. Sam Tito ga je nazvao »krnjim«. Sastanak je zakazan u parku Anindola kraj Samobora.

Lijep je bio ljetni dan. Nedjelja poslije podne. Kako je bilo aninsko proštenje, mnogo je građana bilo u šetnji. Kretanje grupica ljudi bilo je manje sumnjivo policiji. Većina se delegata nije međusobno poznavala. Ni novog generalng sekretara KPJ Josipa Broza Tita nisu mnogi poznavali. Kao znak za raspoznavanje nosili su dnevni list »Politiku«, katolički list »Danicu« i imali ugovorenu lozinku. Tito je došao odjeven kao planinar. Na sastanku su

(Nastavak na 2. str.)

S vježbe teritorijalnih jedinica

Život u privremenom logoru

Kao i svaka jedinica TO tako i naša ima posebne namjene i djeluje u posebnim uvjetima. Pored svih teškoća život u našem privremenom logoru odvija se normalno. U veoma kratkom vremenu postavljen je logor: šatori, kuhinja, agregat kao i sve drugo što je potrebno za normalan rad jedinice u ovakovim uslovima.

Vrijeme kao da je bilo naklonjeno ovim momcima koji su se pomalo odvikli od vojničkog života iz vremena kada su bili u Armiji. Naš logor je obasjalo sunce. Nastava se odvija po programu. Vojnici i komandiri izvršavaju zadatke bez pogovora i ozbiljno. Svi su svjesni zadatka i žele ga što savjesnije izvršiti.

Logor često posjećuju predstavnici Mjesne zajednice sela Oborovo, koji nam pomažu u granicama mogućnosti.

Naš logor posjetili su predstavnici ŠTO Zajednica općine Zagreb drugovi Petković i Vladušić.

U logoru je organiziran društveno-politički i zabavni život. Jedinica je redovno snabdijevena dnevnom štampom. Na raspolaganju je i televizor.

Oborovo je uz nas

Poučeni iskustvom sa proteklih vježbi jedinica teritorijalne obrane naše općine - ovog puta mještani sela Oborovo predvođeni Savjetom Mjesne zajednice i Štabom NO-e mjesta uložili su mnogo truda i volje da nam osiguraju što ljepše i povoljnije uvjete logorovanja.

Dolaskom jedinice u zonu zadržavanja - pokraj sela Oborovo - zatekli smo mjesne aktiviste koji su nam se odmah stavli na raspolaganje i obavijestili nas da su osigurali i pripremili veći dio živežnih namirnica, svinjskog mesa, masti, krumpira, kupusa, graha, mlijeka i povrća. Posebn je zanimljivo što je prikupljeno hrane za tri dana, a domaći kruh svježe pečeni dobivamo svakog dana iz nekadašnjih »krušnih peći«. Osim toga osigurali su i dovoženje svježe vode, sijena za šatore i ogrevnog drva traktorima mještana.

U ovu akciju zbrinjavanja vojnika uključile su se sve društveno-političke organizacije mjesta — omladina predvođena članovima mjesnog nogometnog kluba — aktiv žena i kulturno-prosvjetno društvo »Posavka« — te mnogi drugi.

Od jutra do povečerja među nama stalno su bili predsjednik Mjesne zajednice Smolko Ivan — članovi štaba NO-e mjesta Svedi Mato i Galenić Stjepan. U samo predvečerje u logoru su se pojavile i aktivistkinje društva žena.

Kao i nekad u najtežim danima proteklog narodnooslobodilačkog rata — i ovog puta uvjerili smo se da je naš narod uz nas, i zato parola »SVI JEDINSTVENI U OBRANI« i ovog puta još jednom se i praktično potvrdila.

Sa naše strane mještanima Oborova i njihovim aktivistima za uloženi trud — u ime svih nas MNOGO HVALA.

Novosel S.

S vježbe teritorijalnih jedinica

Posjeta predstavnika društveno-političkih organizacija i Skupštine općine Dugo Selo

Naš logor posjetili su gore navedeni predstavnici organa i organizacija: Ivica Kulaš, predsjednik SO Dugo Selo, Pavao Škrlec, predsjednik IV SO Dugo Selo, sekretar OK SKH Trupec Josip, Ban Đuro-Mile, predsjednik OO SUBNOR-a Dugo Selo kao i drugi.

Oko logorske vatre okupili su se svi prisutni. Drug Ban Đuro-Mile, pozdravio je prisutne vojnike i starješine i zahvalio im se u ime OO SUBNOR-a na istrajnosti, zalaganju i uspjehu koji su postigli na vježbi. U daljnjem izlaganju osvrnuo se na značaj koncepcije općenarodne obrane kao najuži oblik suradnje oružanih jedinica s najširim slojevima naroda. Samo takova suradnja, koja je izrasla iz partizanskih dana i dalje nastavljena, daje punu garanciju da ćemo se oduprijeti svakom neprijatelju, rekao je između ostalog drug Mile.

U završnoj riječi drug Plašić Ivica, zahvalio se još jednom svim učesnicima ovog zborovanja na pomoći i trudu.

Na kraju je jedan mali pionir, čijeg se imena ne sjećamo (ali pjesmice sigurno) otpjevao je samostalno dvije pionirske partizanske borbene pjesme.

Izvještaj s gađanja

Jedinica je u punom sastavu iz raspoloživog naoružanja izvršila bojevo gađanje na rednom broju 6 i 7.

Gađanje je održano na za tu vrst gađanja specijalnom strelištu, Marš do strelišta i nazad kao i disciplina na samom strelištu i vojnički duh zastupljeni su bili svugdje i na svakom mjestu.

Jedinica je u cjelini postigla zapažene rezultate a naročito su se istakli slijedeći vojnici koji su postigli odličan uspjeh: Puž Stjepan, Bastalec Ivan, Vrbanić Dragutin i Loborec Stjepan.

Komanda jedinice i redakcija Biltena im čestita na uspjehu.

Sportska takmičenja

U predahu vježbe, a u okviru društveno političkog i sportskog života, vojnici su međusobno odigrali nogometnu utakmicu. Teren je bio brzo omeđen, napravljeni mali golovi i izabran sudac. Nastupile su ekipe pod nazivom »Britva« i »Silver«. Pobijedila je u fer borbi momčad »Britve« sa 2:0.

Četiri decenija KPH

(Nastavak s 1. strane)

bili i Rade Končar, Josip Kraš, dr Pavle Gregorić i drugi. Na osiguranju sastanka bio je Rade Končar.

Radni dio sastanka je počeo tek u predvečerje, jer su se delegati dulje sakupljali. Morali su promijeniti prvotno mjesto sastanka, jer je bilo blizu putova. Izvještaj je podnio Tito. Govorio je o potrebi formiranja centralnih partijskih komiteta Hrvatske, Slovenije, Srbije i drugih pokrajina tadašnje Jugoslavije, o pisanju partijske štampe kojoj je zamjerio što je preopćenita, a treba biti konkretna, tretirati konkretne radničke i seljačke probleme. Potom su prisutni izvještavali o svom polju rada. Tito je htio biti obaviješten najkonkretnije o svakom pitanju.

Prisutan delegat priča — »Tito je izvadio iz naprtnjače neku crkvenu knjigu, razrezao rub knjige i izvadio Rezoluciju. Bila je već tama. Uz pomoć baterijske lampe mogli su prisutni pročitati Rezoluciju.«

Prema sjećanju dra Pavla Gregorića u prvi Centralni komitet Komunističke partije Hrvatske izabrani su Josip Kraš, Anka Butorac, dr Pavle Gregorić i drugi.

Odjednom je oko devet sati uveče počelo grmjeti, bljeskati. Spustila se jaka kiša. Grad Samobor je za kratko vrijeme bio poplavljen. Prisutni delegati morali su se skloniti pod nadstrešnicu gostionice. Otuda su se pojedinačno pomiješani s izletnicima uputili prema samoborskoj željezničkoj stanica.

Taj povijesni čin došao je doduše sa zakašnjenjem od preko dvije godine. Kad se uzmu u obzir sve zapreke koje su hrvatski komunisti imali i svi udarci koje im je u toku tih dviju godina zadavala reakcionarna vlada, značaj je toga čina tada još veći. Osnivnje KPH dalo je nov potstrek hrvatskim komunistima, da učine snažan preokret u pravcu zbliženja sa širokim slojevima hrvatskog naroda. Ovaj je čin pridonio najviše mogućnosti za razvitak vlastitih narodnih kadrova, koji će znati voditi svoju klasu i svoj narod.

Komunistička partija Hrvatske ispisala je na svojoj zastavi kao prvu i najnužniju zadaću: borba za nacionalnu slobodu hrvatskog naroda. KPH će voditi najodlučniju borbu za mir, a protiv fašističkih inicijatora rata, koji danas naročito ugrožavaju male narode. KPH, zvana i Komunistička Stranka Hrvatske, borila se protiv raspirivanja nacionalnog šovinizma, a za bratski sporazum sviju naroda Jugoslavije.

KPH je partija radničke klase. Ona je bila nosilac socijalizma u našoj zemlji.

Iz proglasa Osnivačkog kongresa Komunističke partije Hrvatske donosi se određeni tekst:

»Svima klevetnicima koji kleveću Komunističku stranku zbog nehaja za svoju zemlju i svoj narod, mi komunisti dovikujemo: Mi, komunisti, volimo svoju domovinu i svoj narod! Upravo zato se borimo za slobodu svog naroda; mi se borimo protiv svakog ugnjetavanja i izrabljivanja naroda.

I upravo zato, jer volimo svoju domovinu i svoj narod, mi se borimo da u slobodnoj domovini bude sretan i slobodan čitav narod.

Između radničkih interesa i pravih interesa hrvatskog naroda nema i ne može biti nesuglasica, jer su radnici kao dio svog naroda krvno zainteresirani da narod bude slobodan, da mu bude osiguran razvitak, da se poštuje sve što je lijepo i napredno u njegovim tradicijama i kulturi.

Boreći se za te ideale, mi se borimo također protiv nacionalne zagriženosti, jer znamo da je pravi napredak i sloboda hrvatskog naroda osigurana samo u bratskoj slozi i suradnji s ostalim narodima Jugoslavije«.

Narodno sveučilište
Dugo Selo

SIGURNOSNIM POJASOM

PROTIV SMRTI

Deset mrtvih — 100 ranjenih 332 milijuna štete

Brojke u naslovu same za sebe dovoljno govore i svakom je jasno da nešto treba poduzeti. Naše ceste iz dana u dan postaju sve opasnije i smrtonosne.

U toku 1975. godine na našim cestama poginulo je 11 osoba a tokom 1976. poginulo je 35 osoba a za prvih deset mjeseci ove godine poginulo je deset osoba.

Broj povrijeđenih je deset puta veći od broja poginulih, a materijalna šteta je praktički neprocjenjiva.

Iskazana materijalna šteta koja je gore iskazana odnosi se samo na vozila prema godini proizvodnje. Međutim, nitko ne računa izgubljene dane, liječenje povrđenih, izostanke s posla i troškove zastoja u prometu.

Ljudski život također se ne može procijeniti. Najteže je uvijek onda kada djeca ostaju bez roditelja — prepuštena sama sebi.

I pored toga što su nam ceste još uvijek nekvalitetne a promet je vrlo živ — ljudski faktor je jedini i najodgovorniji za svaki udes.

Koliko vozača vozi bez dozvole? Koliko vozača vozi pod utjecajem alkohola? Koliko vozača vozi neispravno vozilo? Koliko ih se provlači kroz ušicu igle i brzom vožnjom dovode sebe i druge u životnu opasnost? Koliko vozača malu djecu vozi na prvom sjedištu?

Koliko vozača svjesno krši prometne propise?

U takvoj situaciji gdje mnogi svjesno krše propise nije nikakvo čudo što se događaju velike prometne nesreće.

Čovjek, kao ličnost, proizvod je društva i sve njegove intelektualne i druge sposobnosti proizvod su društva. Živjeti u društvu, znači, pridržavati se različitih propisa društvenih normi. Svaki prekršaj podliježe i sankcijama i u svakom sukobu ličnosti s društvom — ličnost gubi. Normalno je i tako zahtijevaju društvene norme da se moramo pridržavati svih tih propisa koji su stvoreni za dobro svakog pojedinca.

Pridržavanje prometnih propisa svakako ide u krug kulture i kulturnog ponašanja. Baš te kulture nedostaje kod naših vozača.

S druge strane u našoj sredini automobil znači mnogo. Automobil je »mjerilo« vrijednosti čovjeka. Po vrijednosti a utomobila ocjenjuje se ukus i »sposobnosti« vlasnika i pomoću dobrog automobila vlasnik može »uspjeti« u društvu.

Bez obzira što danas egzistiraju takva mjerila u nekim sredinama, socijalističko društvo, čovjeka cijeni po njegovom radnom doprinosu na radnom mjestu i njegovom društvenom radu u ulici ili mjestu boravka.

Pridržavanjem prometnih propisa čuvamo sebe i druge učesnike u prometu.

S. K.

Sigurnosnim pojasom protiv smrti

Po broju saobraćajnih nesreća u odnosu na broj vozila i prijeđenih kilometara mi smo jedna od vodećih zemalja u Evropi. U skladu s tim je broj povrijeđenih i mrtvih u saobraćajnim nesrećama. I dok se na svim nivoima svakodnevno o tome raspravlja, piše i govori, ostaje činjenica, da pojasi sigurnosti u automobilu ostaju dio opreme propisane Zakonom o sigurnosti prometa na putevima, ali neupotrebljivi u vožnji, više na smetanju nego li na korisi. Ostaju neiskorišteni, jer nemamo razvijenih navika za njihovu upotrebu, niti smo svijesni njihova značaja.

U ovom času skoro sve Evropske zemlje propisale su obavezu za vlasnike automobila, da na prednjim sjedištima ugrade sigurnosne pojaseve. Neke od njih su propisale i obaveznu upotrebu pojaseva. Ugradbu sigurnosnih pojaseva na prednjim sjedištima propisala je i naša zemlja. No, dovoljno je stati par trenutaka pokraj bilo koje prometnice, pa da vrlo brzo dođemo do zaključka, da je većina vozača shvatila propis doslovno. Ukoliko budete te sreće da netko prođe vozilom pokraj Vas privezan sigurnosnim pojasom, onda je to sigurno vozač s stranom registracijom. Skloni smo takvog vozača ispračivati sažaljivim pogledom sa najraznovrsnijim komentarom, ali možda ne znamo.....

Da su u Švedskoj saobraćajni stručnjaci istražili 7000 saobraćajnih nesreća, koje su se zbile isključivo zbog neprilagođavanja brzine uslovima vožnje. U svim područjima brzine zapaženo je da je bilo manje povrijeđenih i mrtvih među onima koji su bili vezani pojasom sigurnosti, nego među onima, koji nisu bili vezani. Pokazalo se da su nevezani ginuli već pri brzinama iznad 20 km/h, a vezani, tek pri brzinama preko 90 km/h.

Da su u SAD istraživanja istog karaktera pokazala da je pet puta opasnije po život, ako vozač ili putnik pri saobraćajnoj nezgodi ispadne iz vozila, nego ako ostane u vozilu. Sasvim je sigurno utvrđeno, da sigurnosni pojasevi sto-postotno sprečavaju ispadanje iz vozila.

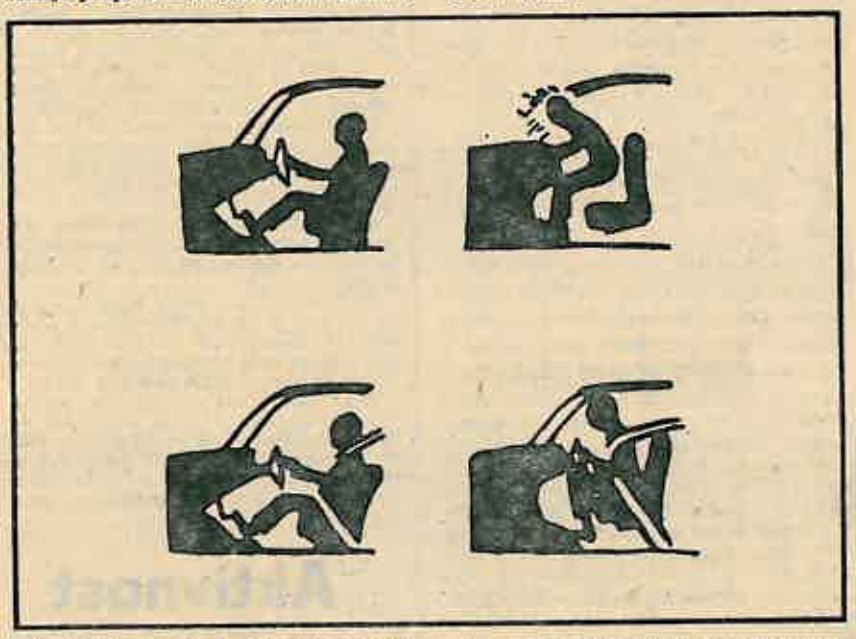

Da je u nekim zemljama konstatirano opadanje smrtnih slučajeva, kao i teško povrijeđenih čak za 15 %, iako se broj vozila popeo za 5 %.

Da je 1973. godine u sudaru s vjetrobranskim staklom povrijeđeno 370.000 vozača u SAD.

Da su istraživanja u Engleskoj među 800 preživjelih u teškim saobraćajnim nesrećama pokazala samo 32 slučaja vanjskih povreda u predjelima sigurnosnih pojaseva i 23 slučaja s lakšim unutarnjim povredama.

Da su ispitivanja kod nas, na 2445 osoba koje su sudjelovale u prometnim nezgodama pokazala slijedeće ozljede kod vozača i putnika na prednjim sjedištima:

vozači	poginulo	teže povrijeđeni	lakše povrijeđeni
bez sigurnosnih pojasa	37	263	835
sa sigurnosnim pojasom	2	51	175
putnici na prednjem sjedalu			
bez sigurnosnih pojasa	12	160	439
sa sigurnosnim pojasom	1	22	109

Brojke su zaista dosadne i suhoparne, ali bez njih se ne može. One govore jezikom istine, a nevjerovatno su ubjedljive ako ste i Vi dio te brojke.

Svi unesrećeni ispitanici izjavljuju da će se ubuduće vezivati sigurnosnim pojasem. Ovo posljednje se odnosi na

(Nastavak na 6. str.)

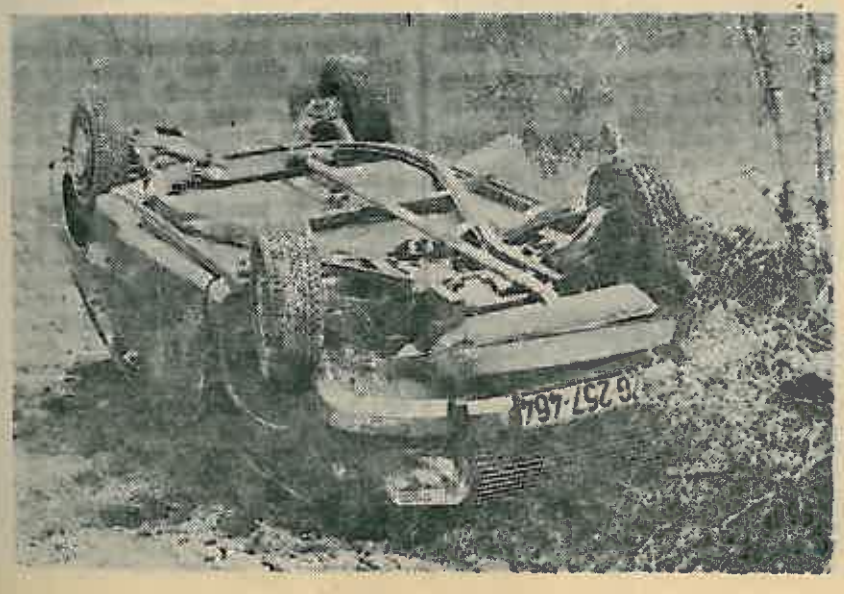

Dopunski izbori

5. rujna održani su dopunski izbori za odbornike u Vijeću udruženog rada i Vijeća mjesnih zajednica. U izbornoj jedinici »Gorici« izabran je Kesarić Drago u vijeće udruženog rada. U izbornoj jedinici broj 16. Mjesna zajednica Prečec izabran je Stjepan Dijanić u vijeću mjesnih zajednica.

S. K.

Budžet

Na jednoj od posljednjih sjednica Izvršnog vijeća SO raspravljalo se o stvaranju budžeta za prvih osam mjeseci ove godine. Realizacija budžeta ostvarena je prema indeksu 62,67%.

U drugom dijelu godine očekuje se brže popunjenje budžeta jer je to vrijeme kada je najveća potrošnja u toku godine.

Analizirajući vrste prihoda možemo doći do vrlo interesantnih zaključaka. Od osamnaest stavaka izdvojit ćemo Porez na promet proizvoda i usluga i posebni općinski porez na naknade i usluge. Taj porez ostvaruje 63,97% — za jedan posto više od prosjeka što je vrlo malo. Za realizaciju tog poreza, možemo slobodno reći odgovorni su trgovci — tj. naša trgovačka poduzeća. Kupovna moć Dugoselčana je velika i tu šansu treba iskoristiti. Dugoselci masovno odlaze u Zagreb i tamo se snabdjevaju svim vrstama potrošnih dobara. Vjerojatno imaju razloga zašto odlaze tamo.

Naše trgovine imaju mali asortiman proizvoda. Neke proizvode imaju samo povremeno. Voća i povrća nikad dovoljno a cijene su paprene. Svaki kupac, kupujući bilo koju robu na cijenu robe plaća i porez na promet. Porez na promet ide na račun općine gdje se nalazi dotična trgovina.

Kupujući u Zagrebu porez na promet odlazi zagrebačkim općinama. Prema tome trgovci bi trebali sve to imati na umu i dobrom ponudom zadržati potrošače u općem interesu građana komune Dugo Selo.

S. K.

Limitirana potrošnja

Zakonom o privremenom ograničenju općedruštvene i zajedničke potrošnje detaljno je reguliran mogući rast potrošnje u toku godine.

Sva sredstva prikupljena na računima pojedinih SIZ-ova koja su iznad dopuštene granice prema gornjem zakonu stavljena su na poseban račun.

Ta sredstva došla su iz radnih organizacija na račun SIZ-a putem doprinosa iz osobnih dohodaka.

Da nije toga zakona tada bi spomenuti višak ostao na raspolaganju SIZ-a i na taj način opća i zajednička potrošnja (neprivreda) imala bi veći rast i veća sredstva od neposrednih proizvođača — privrede. Na posebnom računu izdvojena su sredstva

SIZ-a socijalne zaštite	39.635,30
" kulture	26.623,75
" društvene brige o djeci	47.138,90
" osnovnog obrazovanja	459.421,75

Ova sredstva vraćat će se natrag privredi, a način vraćanja utvrdit će se dogovorom, odnosno samoupravnim sporazumom između OOUR-a i SIZ-ova.

S. K.

Zajam za ceste

U toku listopada bit će podijeljene obveznice svim upisnicima zajma, obavijestili su nas u upravi Skupštine općine.

Isto tako će svima koji su bespovratno upisali zajam za ceste tom prilikom uručiti zahvalnice.

Vrlo je pohvalno da su mnogi obrtnici i poljoprivrednici čitav zajam odjednom uplatili iako su u izjavi napiseli da će zajam otplaćivati na rate.

S. K.

Urbanistički plan

Prostornim urbanističkim i provedbenim planovima plan:ra se za 10, 20 pa i više godina razvoj jednog mjesta. U takvim planovima detaljno se predviđaju sve potrebe građana općine, mjesta ili samo jednog dijela grada.

Dugo Selo je siromašno takvim planovima. Za Dugo Selo postoji Provedbeni plan ali on ima danas toliko nedostataka da je potrebna hitna i detaljna revizija.

Međutim, iako taj Provedben plan ima nedostataka ipak se prema njemu na temelju zakona mora i zakonski postupiti.

Za Dugo Selo i dalje postoji interes za izgradnju obiteljskih kuća i gospodarskih postrojenja pa baš zbog toga još veća je neophodnost jednog realnog urbanističkog i provedbenog plana.

Tako intenzivno graditi bez odgovarajućih planova nije ni najmanje opravdano. Zbog toga je Skupština općine još prošlotos donijela odluku o izradi prostornog plana za cijelu općinu pa će se uskoro i taj problem riješiti.

Aktivnost žena

Kada spominjemo društveno-političku aktivnost žena, naročito u mjesnim zajednicama, moramo navesti jedan karakterističan podatak za SFRJ. Od ukupno pet i pol milijuna žena u dobi od osamnajst do pedeset godina, to jest u punom radnom aktivitetu, ima samo milion i šesto hiljada žena u udruženom radu. Ostalih oko četiri miliona žena, samo ove dobi ,mogu svoja ustavna prava i obaveze u političkom životu i u upravljanju društvenim poslovima izvršavati jedino i samo u okviru mjesnih zajednica, odnosno teritorijalne samouprave. Tome treba dodati i približno oko dva miliona žena iznad pedesetpet godina, domaćica, penzionerki i dr. Znači sve ove žene koje su danas van udruženog rada, orijentirane su najneposrednije na mjesnu zajednicu i mjesnu organizaciju Socijalističkog saveza, tu se one — pored ostalog, jedino mogu uključiti i u sistem općenarodne odbrane i društvene samozaštite, tu realiziraju svoja brojna samoupravna prava i drugo.

U toku NOB-e naročito na selu, žene su dale velik doprinos našoj revoluciji. One su bile aktivni sudionici, sudjelovale su u političkom životu pojedinih sredina, pokazale su da mogu i onda kada je to bilo najteže. Iza rata aktivno su se uključile u obnovu i izgradnju zemlje, a danas su one veliki dio pokretačke snage, onaj dio koji se mora reafirmirati.

Moramo nažalost konstatirati jednu pojavu, koja je karakteristična za naše područje, a daje odraza tamo, gdje je to i štetno. Jedan dio Aktiva žena naše Općine, bazira svoju aktivnost na održavanju javnog skupa — zabave, sa opravdanjem, da je za društvenu aktivnost potreban novac. Što je s tim sredstvima učinjeno za društveno-političku aktivnost žena u mjesnim zajednicama, kome su pomogle, koga usmjerile? Možda ćemo se zamisliti i zapitati, kako to da naše drugarice odlaze za društveni novac na izlete u strane zemlje, a još nisu upoznale ni svoju? Ovdje je potrebno reagirati, potrebno je preko Programa društveno-politički usmjeravati, izgrađivati svijest, jer se i ovdje moramo suočiti sa činjenicom, da je sama žena doprinjela tome, da se mora reafirmirati.

Lijepa je ova naša sloboda i naša zemlja, lijepi su naši krajevi u borbi sačuvani, u borbi koja još uvijek traje, za lijepo danas i još bolje sutra.

Dragica PJEVAC

Građevinska dozvola

Ovih dana pojedini vlasnici obiteljskih kuća u Novom naselju dobili su s iznenađenjem poziv da se jave u Sekretarijat za privredu, građevinarstvo i komunalne poslove zbog toga što im nije kuća napravljena prema građevinskoj dozvoli.

Pojedini građani dosta olako shvaćaju građevinsku dozvolu pa misle da je to samo papir koji govori da se može graditi a da nije važno kako. Zbog takvog »nerazumijevanja« mnogi su svoje kuće gradili prema vlastitim htijenjima. Od katnice su napravili dvokatnicu ili od prizemnice katnicu ili su pak u potpunosti narušili sklad izgledom svoje kuće u ulici.

U Sekretarijatu za građevinarstvo od nedavno je u radnom odnosu referent za otkrivanje bespravne izgradnje koji zapravo vrši poslove građevinske inspekcije. Referent obilazi sve ulice i na licu mjesta ili na temelju prijava, utvrđuje činjenično stanje svakog objekta.

Ako objekt nije građen prema navodima građevinske dozvole tada će se protiv vlasnika tog objekta poduzeti sankcije a u krajnjem slučaju može doći i do rušenja.

Cement

Zadnjih par godina u jeku građevinske sezone cementa nema dovoljno. U Dugom Selu za potrebe potrošača cement nabavlja AIPK »Bosanska Krajina« trgovina Dugo Selo, »Elektronic-comerce«, »Budućnost« i Poljoprivredna zadruga.

Kada cement dođe uvijek je odmah rasprodan i za sat-dva nema ni jedne vreće koja bi bila slobodna.

Jedna druga stvar zabrinjava a to je da jedni dobivaju cement preko veze i to u količinama koliko žele a drugi niti jednu vreću. Nije nam poznato da li je ta veza tek samo tako ili ona ima svoju ekvivalentnost u nečem drugom.

Ako je tako onda je to zaista žalosno u našem socijalističkom društvu.

S. K.

Birtov klanac

Birtov klanac — buduće šetalište u Dugom Selu na svim mjestima gdje je moguć pristup sve do Martin brega natrpan je različitim smećem i otpadom.

Velike količine smeća koje se stalno obnavlja, bujna vegetacija i voda u klancu dobro su poslužili štakorima, koji u takvim uvjetima imaju vrlo povoljnu životnu sredinu za razmnožavanje.

Koliko su štakori opasni i štetni za čovjeka nije ovdje potrebno govoriti ali je jedno sigurno, ako se već smeće ne odvozi trebalo bi ga barem s vremena na vrijeme posipati otrovnim kemikalijama protiv štakora ili nešto drugo. Samo ne smijemo dopustiti da tu pokraj nas štakori nesmetano haraće. (Sk)

Još 50 gradilišta

U Novom naselju će se na proljeće prodati putem javne licitacije još pedesetak gradilišta. Ta gradilišta nalaze se uz ulicu Ivana Gorana Kovačića.

Gradilišta su vrlo interesantna jer imaju sve komunalije: plin, vodu, kanalizaciju a i struja će se ovih dana postaviti.

To će biti prvi puta u Dugom Selu da će gradilišta za javnu licitaciju imati sve komunalije.

Interes postoji pa će se gradilišta vjerojatno brzo prodati.

S. K.

Cigla

Vrlo zanimljiv i interesantan podatak dobili smo na ciglani »Tempo« u Dugom Selu. Radi se o cigli, kao finalnom proizvodu ciglane, koja je rasprodana sve do Nove Godine.

U isto vrijeme prošle godine Ciglana je bila zatrpana ciglom jer kupaca nije bilo dovoljno a ove godine kompletna proizvodnja unaprijed je rasprodana.

Iako su mnogi tvrdili da je intenzivnoj gradnji došao kraj ovo je najbolji dokaz da se i dalje gradi u društvenom i privatnom sektoru vrlo intenzivno.

S. K.

Trinaesta plaća

Nema više one famozne »trinaeste plaće« s kojom smo nekako vezali kraj s krajem i možda ostvarili i neki višak nad rashodima našeg osobnog budžeta.

Ovdje se ipak ne radi o nikakvoj trinaestoj plaći već o primanju osobnih dohodaka preko štednih knjižica u banci gdje u toku jedne godine putem kamate za naš novac iz osobnih dohodaka možemo zaraditi trinaestu plaću.

Istina ti kamati neb; bili veliki ali bi to bila ipak jedna solidna povišica što bi opet zavisilo i od nas samih. S druge strane banka bi morala u tom slučaju svoje radno vrijeme organizirati drugačije tj. trebalo bi raditi non-stop. Svi radni ljudi koji primaju osobni dohodak preko banke trebali bi imati odgovarajući ček pomoću kojeg bi mogli plaćati sve svoje troškove, jer veće količine novca nije sigurno nositi u džepu ili čuvati u kući.

Na taj način bila bi obostrana korist kako za pojedinca tako i za društvo uopće.

S. K.

Tri požara

U toku mjeseca kolovoza bila su tri požara na našem području. 15. kolovoza zapalio se stog sijena u Dugom Selu vlasništvo Marice Ferenčak. Šteta se cijena na 5000 dinara.

17. i 19. kolovoza bio je požar u šumi, svaki puta na drugom mjestu. Zapalila se suha trava i plamen je uništio nekoliko jutara mlade jasenove šume. Šteta je neprocjenjiva. (Sk)

Tečaj za vatrogasne podoficire

Krajem ove godine Općinski vatrogasni savez Dugo Selo organizirat će tečaj za vatrogasne podoficire. To će biti drugi tečaj po redu za vatrogasne podoficire u organizaciji Općinskog vatrogasnog saveza. Tečaj će pohađati oko četrdesetak kandidata — budućih vatrogasnih podoficira.

Najveći broj kandidata očekuje se iz vatrogasnih društava s područja Posavine i Ježeva, jer su ta društva trenutno bez vatrogasnog kadra. (Sk)

Za 19 dinara liječniku

Neki dan u apoteci mogao se čuti slijedeći razgovor:

— Molim vas, pošto je ona tamo krema, pita mušterija.

— 29 dnara odgovorila je apotekarica.

— Ah, to je preskupo, onda radije idem doktoru. Za recept ću platiti 19 dinara pa se za 19 dinara ipak isplati ići doktoru po recept.

Lukavi su naši ljudi...

Izložba

U Domu JNA prošlog tjedna Ivan Belčić priredio je samostalnu izložbu svojih slika, koje pripadaju naivnom slikarstvu.

Sve slike rađene su na staklu i prikazuju pitome motive domaćeg kraja iz vremena naturalne proizvodnje. Autor obrađuje i suvremene motive npr. nogometna utakmica i perpetum mobile.

Dosta posjetilaca posjetilo je tu interesantnu izložbu a nekoliko slika je prodano.

IVAN BELČIC je rođen u Babinoj Gredi. Djetinjstvo je proveo u Novigradu-Podravskom i Dugom Selu. Diplomirao je na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu. 1966. odlazi u Švicarsku i neko vrijeme živi u Zürichu, a zatim odlazi u Basel, Magnolienpark 18 gdje i sada živi i radi. Slikarstvom se počinje baviti 1973. Slika u slobodno vrijeme, kao samouk uz svoje redovito zanimanje.

IZLOŽBE:

1973. IZLAŽE U BASELU

1974. IZLAŽE U BANJA LUCI

1976. IZLAŽE NA ART 76 U BASELU

1977. IZLAŽE NA ART 77 U BASELU, TE U ZÜRICHU

1977. IZLAŽE SAMOSTALNO U DUBROVNIKU

1977. dobiva prvu nagradu, a nagrađena slika poslata je kao dar Maršalu Titu za njegov 85. rođendan.

»Mala škola« u Dugom Selu?

U našem socijalističkom samoupravnom društvu odgojem u porodici i svim društveno organiziranim oblicima odgoja treba ostvarivati jedinstven cilj i zadatke odgoja djece predškolskog uzrasta. Polazeći od općeg cilja odgoja i obrazovanja, odgojem u toj dobi treba stvoriti osnove za daljnji fizički, emocionalni, intelektualni i društveno-moralni razvoj, te za uspješan daljnji socijalistički odgoj i obrazovanje.

U dječjim vrtićima sa skraćenim boravkom treba osobito: čuvati zdravlje, razvijati navike bitne za očuvanje zdavlja djece i pridonositi njihovom tjelesnom razvoju.

— pomoći djetetu da se osjeća dobrodošlo u prvoj organiziranoj izvanporodičnoj sredini, da se uključi u igru s djecom, da u igri i drugim aktivnostima doživljava uspjeh, a pogreške prima kao dobrodošli izazov za traženje rješenja, da bude otvoreno, nesputano u postavljanju pitanja i izražavanju svojih doživljaja i misli;

— razvijati kod djeteta osjećaj zajedništva i ponosa što je član svoje grupe, svog mjesta i naše socijalističke domovine, razvijati drugarstvo i potrebu za dogovaranjem i suradnjom s djecom i odgajateljem, uključivati djecu u primjerne radne aktivnosti, učiti ih da cijene rad i čuvaju društvenu imovinu.

Ostvarujući cilj i zadatke odgoja djece predškolske dobi, dječji vrtić sa skraćenim boravkom potpomaže sazrijevanje i pripremanje djeteta za školu.

Dijete je zrelo za školu kad je tjelesno zdravo i razvijeno da bez smetnji može izdržati napore školskog života, kad je ovladalo nekim misaonim procesima, kad je njegova govorna razvijenost na takvom nivou da nema većih poteškoća u komuniciranju i mišljenju, kad je dijete toliko emocionalno stabilno da može kontrolirati određene emocije, prosuditi socijalno prihvatljive postupke, stvarati prijateljstva i izvršavati postavljene zadatke.

Za dijete može imati štetne posljedice ako se radi »pripremanja« za školu u odgoju djece predškolske dobi primjenjuju tradicionalni školski stil i metode rada i učenja, ako se težište stavlja na stjecanje što veće količine znanja, na »disciplíniranje« djece, ili ako se nastoje ostvariti neki zadaci i sadržaji predviđeni za prvi razred osnovne škole. Zrelost djeteta za školu ne može se postići isforsiranom, neposrednom pripremom za rad u prvom razredu, niti se osnovna svrha i zadaci nekog od društveno organiziranih oblika odgoja djece predškolske dobi mogu izvoditi neposredno iz zadataka koji očekuju dijete u nastavi. Zato se treba suprotstaviti shvaćanjima da dijete može savladati program prvog razreda samo ako je prethodno naučilo čitati i pisati te ovladalo određenim znanjima iz matematike.

Dječji vrtići sa skraćenim boravkom moraju djetetu osigurati stvarni dječiji život u kojem ono stječe što bogatije pozitivno iskustvo o sebi, drugim ljudima i njihovim odnosima i raznovrsnim djelatnostima, i na taj način pridonosi razvoju djeteta u cjelini, a time i njegovoj pripremljenosti za školu.

U našem su društvu svi društveni faktori dužni pomagati porodici u odgoju djece i osposobljavati roditelje za odgoj djece u duhu ciljeva našeg socijalističkog samoupravnog društva. Stoga u cilju što uspješnijeg i jedinstvenijeg odgojnog djelovanja i dječji vrtići sa skraćenim boravkom moraju surađivati s porodicom i pomagati je u što pravilnijem porodičnom odgoju.

S. K.

U prošloj školskoj godini u I razred upisalo se 128 učenika a samo 19 učenika bilo je prije toga u vrtiću što iznosi 15%. Ove školske godine u prve razrede upisano je 123 učenika a u vrtiću je bilo samo 23 učenika ili 19%.

Na temelju tih podataka možemo vrlo lako zaključiti da su nam djeca vrlo malo ili nikako pripremljena za školu. Zbog toga se osjeća potreba da se za svu djecu što prije organizira program odgojno obrazovnog rada u Dječjem vrtiću sa skraćenim boravkom.

S takvim programom bilo bi obavezno zahvaćena sva djeca koja će slijedeće godine upisati se u prvi razred.

Što je društveno politička aktivnost

Ušli smo u jedan novi period izgradnje socijalističkog društva u kome neposredni interes i odgovornost radnih ljudi za rezultate rada postaju osnovna pokretačka snaga razvitka. Danas se nalazimo u punom zamahu društvene ofanzive u borbi za socijalizam. Glavni faktor razvoja postaju sami proizvođači neposredno zainteresirani i odgovorni za ono što rade i stvaraju. Treba iskoristiti prirodnu težnju čovjeka, da na svakom području razvija svoju inicijativu i stvaralaštvo. Dužni smo u novim uslovima razvijati i produbljivati osnovne tekovine naše revolucije, iskoristiti njenu socijalnu širinu i dosljednu klasnu usmjerenost, drugim riječima razvijati front svih radnih ljudi u borbi za socijalističko samoupravljanje. Ustavom su stvoreni uslovi za jačanje mjesnih zajednica, a time i za stvarno odlučivanje radnih ljudi o pitanjima od zajedničkog interesa u lokalnim okvirima, pa i šire. Radnička klasa je objektivno pozvana da ovlada ukupnim dohotkom koji ostvaruje. Interes nije samo oko ličnog dohotka, već se širi na svim djelatnostima, gdje se realizira društveni dohodak. Znači taj interes obuhvaća i odnos, koji se traži u zdravstvu, prosvjeti, u stambenoj privredi i komunalnim djelatnostima, u kulturnim i socijalnim službama, u upravi itd. Jedino na ovakav način možemo postići; da se demokratski i racionalno upravlja svim društvenim sredstvima i da se osigurava stabilan materijalni i društveni razvoj. Problemi političke aktivnosti u mjesnoj zajednici upravo su problemi samoupravnog odlučivanja o dohotku, a mjesna zajednica treba biti zaista društvena ljudska zajednica, treba biti zajednica gdje će ljudi jedni druge upoznati. U stvari potrebno je, da budemo dovoljno aktivni tamo, gdje se odvija stvarni društveni i politički život, gdje se donose odluke, gdje se treba boriti za usvojenu politiku, gdje treba konkretno ukazivati na slabosti i njihove nosioce, na razna kolebanja i nerazumijevanje, gdje se treba konfrontirati i sukobljavati sa tudim shvaćanjima. Praksa je pokazala, gdje se god problemi postavljaju konkretno i borba za njihovo rješavanje vodi dosljedno, aktivnost ljudi u samoupravnom društvenom životu je snažna i široka. Pokazuje se, da su ljudi utoliko više spremni da se angažiraju u svojem djelovanju, ukoliko su aktivnosti društveno-političkih organizacija više okrenute pravim problemima njihovog rada i života, njihovih prava u samoupravljanju, njihovih napora za poboljšanje životnog standarda i socijalne stabilnosti.

Širok politički rad među ljudima ne može se ničim zamijeniti. Potrebno je sve više otvarati slobodne i smjele rasprave o problemima, stvarati uslove za političko konfrontiranje sa raznim stavovima. Ne smije se bježati od pravih problema i od konfrontacije sa tudim shvaćanjima. Što je šira samoinicijativa, više će sami radni ljudi neposredno biti angažirani protiv svega, što ugrožava naše tekovine i sigurnost.

Aktivnošću među ljudima u svakodnevnom samoupravnom životu, značajnu ulogu imaju DPO, na čelu sa SKJ, koje trebaju biti vodeća pokretačka snaga razvoja i djelovanja organiziranih socijalističkih snaga.

Dragica PJEVAC

Gdje je izlaz iz ulice I. G. Kovačića?

Stanovnici ulice I. G. Kovačića, R. Končara i I. L. Ribara iako su vrlo blizu centra u Dugom Selu oni to ipak nisu jer imaju samo dva izlaza. Jedan izlaz vodi na ul. 2. fašizma a drugi na Lenjinovu ul. Stanovnici tih ulica a i drugi čude se zašto nema ta ulica još jedan izlaz i to u pravcu Trga M. Tita.

Tako ako netko želi iz tih ulica doći do Dječijeg vrtića umjesto 300 m puta treba proći 2000 m. Izlaz ipak postoji u zahtjevu za izmjenu Provedbenog plana Novog naselja.

S. K.

OSVRT

Čitajući nedavno objavljen članak o nedostatku voćarne u Dugom Selu osjetila sam da i ja nešto napišem o potrošaču u dugoselskim radnjama. Naime bilo bi dobro da svaki broj Kronike ima kutak (kao na primjer SPORT) u kom bi se ovaj jadan Dugoselac mogao izjadati nad samim sobom.

Jer biti mušterija u Dugom Selu je tretirano (od osoblja u radnjama) kao najniža kategorija društva. Da bi se odmorili, relaksirali ili promijenili svakodnevnicu ljudi ponekad zažele otići u neki miran lokal popiti čašu piva sok ili nešto slično. No u zao čas jer naši ugostiteljski radnici nisu spremni udvoriti tu nekog običnog dugoselca.

Ako i nakon pola sata čekanja dobijete piće javlja se novi problem kako platiti? Pravi je podvig pronaći konobara, rijetko se pojavljuje na terasi, u salama ga nema, za šankom mu ni traga a kad izmili iz kuhinje nešto žvakajući svakako pripremite sitan novac jer kusur od pedeset para, dinar ili dva se u tom lokalu ne vraća. Pa to sa ulice!

Ako pak svratite koju drugu večer i naiđete na drugu osobu sve će to teći malo brže ali zato i sa malo dobrog ponašanja. »Kaj bu te vi cure?« Ili slično bit će vam umjesto »Dobro veče, izvolite«.

No tu smo očito bespomoćni, tome ne možemo i ne želimo stati na kraj? Te osobe ostaju gluhe na pritužbe, opomene a neke čak ne reagiraju niti na kazne koje im izriče radna organizacij. Pa što nam drugo preostaje nego izjadati se Kronici i tako jad podijeliti sa svima.

SP

Predstavljamo vam

Bratsku komunu Mionica

(Nastavak iz prošlog broja)

Industrija se razvija tek poslije oslobođenja, izrasta iz pojedinih državnih zanatskih radionica osnovanih u prvim poslijeratnim godinama. Tako je od bravarsko-limarske radionice stvoreno poduzeće »Tika Marić«, koje je podigao strugaru i mlin u početku je dobro radio, ali je kasnije likvidirano. Formirana su »Privrednik«, »Građevinar« i »Suvobor«. Poduzeće »Metal« stvoreno je 1960. godine., i danas uspješno posluje. Poduzeće »Uzor« postalo od istoimene zanatske radnje, uspješno proizvodi namještaj i plasira ga na tržište. Zanatska radnja Progres pripojila se »Metal-investu« u Beogradu i dobro posluje u novopodignutim halama. Od komunalne uprave u sastavu Stambene zajednice, stvoreno je 1966. godine Komuonalno poduzeće, koje se kasnije preregistrovalo u Građevinsko poduzeće »Kolubara«, koje od 1972. posluje kao Rudarsko-građevinsko poduzeće sa dvije osnovne organizacije rada.

Trgovina. — Početkom vijeka u Mionici je poslovalo osam trgovaca, a uoči rata, drugog svjetskog rata 41. trgovci su prodavali industrijsku robu a otkupljivali seoske proizvode. Bilo je i dva magarca za otkup poljoprivrednih proizvoda na veliko. Poslije oslobođenja, 1945. godine, formirano je Trgovinsko poduzeće »Kolubara«, koje je kasnije prešlo u Valjevo. Trgovinsko »Ribnica« formirano je 1950. godine, koje se 1968. integriralo sa »Novom trgovinom« iz Zemuna, »Ribnica« je danas osnovna organizacija udruženog rada »Centromarketa« u združenoj organizaciji »Centroprom« u Beogradu. Sa 24 prodavnice i 58 zaposlenih trgovinskih radnika »Ribnica« na području općine ostvari godišnji promet od četiri milijarde starih dinara.

Ugostiteljstvo. — Prije sedamdeset godina Mionica je imala šest a uoči drugog svjetskog rata jedanaest kafana, sve privatne. Do 1964. godine ugostiteljske radnje bile su u sastavu Stambene zajednice, a te godine su sjedinjene Ugostiteljsko-uslužno poduzeće »Polet», koje i danas radi pod istim imenom.

Rudno blago. —

Geološka istraživanja na području mioničke općine, vršena u više navrata od 1892. do 1970., pokazala su da ima dosta sirovina pogodnih za eksploataciju. U selu Popadiću na ležištu Kamalj, nalazi se visoko kvalitetan krečnjak raznovrsne upotrebne vrijednosti.

Pored ploče za oblaganje fasada na zgradama i zidanje bunara, u Struganiku se javljaju i moćni skladovi litografskog kamena. Struganička ploča upotrebljavana je za Operu u Beču. Bogata bakarna ruda kao i ruda kromnog željeza-kromita utvrđena je u Planinici. Ovdje su postojali ostaci starog rudarstva. Između Planinice i Brežđa ima pirita koji će se istraživati. Kvarcni pijesak nalazi se u Nanomiru, Birovcima, Popadiću, Komanicama i Dučiću, a u Radoviću, Sankoviću i Tabanoviću ranije su nalaženi uljani škriljci. Poslije oslobođenja trošena je kreda iz Komanica. U selu Mionici ima uglja lignita. Granit se nalazi u Gornjem Lajkovcu. Majdan iz kojega se peče najbolji kreč nalazi se u Paštriću.

Područje je bogato mineralnim i termomineralnim vodama, od kojih pominjemo banju Vrujce i skoro pronađen izvor termomineralne vode u selu Mionici. U Planinici ima sumporovite mineralne vode.

Odlukom Skupštine općine za nosioca razvoja privrede na osnovu aktiviranja proizvodnje građevinskog materijala od nemetalnih mineralnih sirovina, određeno je Rudarsko-građevinsko poduzeće »Kolubara« u Mionici.

ELEKTRIČNO osvjetljenje Mionica je dobila 1930. g. Radilo se prije rata sa saugas motorom i parnom mašinom. Prve godine struje je imalo cijele noći, kasnije do ponoći pa i kraće. Građani su negodovali, ali bili zadovoljni što uopće ima struje. Godine 1945. za pokretanje dinama postavljen je benzinski motor, a 1947. godine dovedena je struja visokog napona iz Vreoca. Danas električnu struju imaju i najudaljeniji i najzabačeniji zaseoci u općini.

(nastavit će se)

Od Beograda do Robaja

PRVI SUSRET DRUGA TITA S PARTIZANIMA

Na dan 16. septembra ,generalni sekretar CK KPJ i komandant Glavnog štaba narodnooslobodilačkih odreda Jugoslavije, Josip Broz Tito, napustio Beograd. U pratnji specijalnih kurira Politbiroa CK KPJ Davorjanke Paunović-Zdenke, Veselinke Malinske i Jaše Rajtera, sa sveštenikom iz Ivanjice Dragoljubom Milutinovićem, koji im je nabavio potrebna dokumenta, Tito je krenuo na slobodnu teritoriju. Prelazeći iz vlaka u vlak, okruženi agentima i njemačkim patrolama oni su od Beograda preko Stalaća, Kraljeva i Čačka stigli do Užičke Požege. Tu su se Tito i sveštenik Milutinović rastali. Sveštenik je otputovao u Ivanjicu, a Tito i njegovi pratioci su zanoćili, da bi ujutru nastavili put prema Kosjeriću. Dalje se nije išlo željeznicom, pa su za daljnji put iznajmili fijaker.

»U putu se razvio živ i zanimljiv razgovor između Tita i kočijaša. Kočijaš se ljutio na sve. Čim bi fijaker naišao na kakvu rupu ili neravninu, psovao bi komuniste da su oni sve krivi.

U jednom trenutku obratio se Titu:

— Da nisi i ti, možda, kakav komunista?

— Pa valjda komunisti nisu ovako odjeveni? To je sve sirotinja, radnici i seljaci koji se bore za svoj bolji život — odgovorio je Tito uvjerljivo.

— More, nose oni i cilindre i svakog još đavola — odmahivao je kočijaš nepovjerljivo glavom.

Tito se nasmijao i rekao:

— E, to dosad nisam znao...

U Kosjeriću je kočijaš odustao od daljeg puta, pa su Tito i njegovi pratioci nastavili svoje putovanje pješice preko Ražane i Bukova, da bi 17. septembra stigli u selo Bačevice. Tu ih je zaustavila jedna partizanska patrola Kolumbarskog bataljona Valjevskog NOP odreda, jer su im izgledali sumnjivi.

Drug Tito je odmah zatražio da bude priveden u Štab odreda. Pošto su prenoćili u zgradi osnovne škole u Bačevcima, drug Tito je zajedno sa svojim pratiocima i partizanskom patrolom, **18. septembra 1941. godine** stigao u selo Robaje kod Mionice, gdje se nalazio Štab Kolubarskog bataljona.

U to vrijeme narodnooslobodilački pokret se sve više širio. Partizanske čete brzo su prerastale u bataljone, što je slučaj i sa Kolubarskom četom, koja je u Robajama preformirana u Kolubarski bataljon sa više četa. Rodoljub Čolaković, koji je u prvim ustaničkim danima dosta vremena proveo sa borcima Valjevskog NOP odreda o tome kaže:

»Kolubarska četa Valjevskog partizanskog odreda, koji je formiran početkom juna ove godine, brojala je krajem jula, kad smo u nju došli Fića i ja kao delegati Glavnog štaba Srbije, pedeset i tri naoružana borca. Poslije osamnaest dana, ispunjenih akcijama protiv okupatora, četa je narasla na sto dvadeset boraca, tako da smo je, prilikom našeg odlaska iz Valjevskog odreda, razdvojili na dva dijela. Jedan dio otišao je s komandantom odreda Zdravkom Jovanovićem da pomogne Azbukovičkoj i Podgorskoj četi da likvidiraju Krupanj, a drugi dio, pod komandom Radivoja Jovanovića-Bradonje, ostao je da operiše na svom starom terenu. Od 19. augusta do danas, 22. septembra, četa je prerasla u bataljon koji broji sedam stotina boraca. On danas drži položaj prema željezničkoj stanici u selu Divcima, gdje se svakodnevno vode borbe s Nijemcima koji iz opkoljenog Valjeva prave ispade i pokušavaju da razbiju naš obruč«.

Tu u Robajama, malom, do tada gotovo nepoznatom planinskom selu na obroncima Maljena, udaljenom 17 km od Mionice i 12 km od Valjeva u kući Sekule i Desanke Vojinović, drug Tito se sastao s partizanima i instruktorom pokrajinskog komiteta KPJ za Srbiju Milošem Minićem.

Desanka Vojinović, mlađa sestra Dragoja Dudića, ovako je ispričala susret s Titom:

»Bio je u našoj kući glavni štab. Tu su radili Žikica, Minić, i moj brat Dragojlo — bilo ih je puno. Spavali su ovde, kuhali u velikom kazanu za vojsku, našu partizansku. Jednog dana se svi nekako uzmuvaše. Dođe nam neki čovjek srednjih godina, razvijen, lijep u nekom lovačkom ili šumarskom odijelu, zelenom, sa šeširom na glavi. Koji je ovaj. Volim da znam, a nezgodno mi je da upitam. Uveče saznadoh da je to drug Tito... Drug Tito me pitao kako sam, je li nam teško... I ja sam njega pitala, koliko će ovaj belaj, to sam ja mislila na rat, da traje. Drug Tito se osmjehivao. Rekao je da će brzo završiti jer se eto i ja kao žena borim«.

O tome svom prvom susretu sa partizanima, drug Tito je 24. septembra 1951. godine u Valjevu rekao:

»...godine 1941. došao sam iz Beograda na ova brda oko Valjeva, kod Valjevskog partizanskog odreda. Ja sam se tada na terenu prvi puta susreo sa našim partizanima. Iako sam za vrijeme boravka u Beogradu znao gdje se bori svaki naš odred, i sa kakvim se teškoćama bori, meni je srce zaigralo kada sam ovdje, na ovim brijegovima, našao snažan i dobro organiziran odred sa potpunom vojničkom disciplinom, duboko svjesnih ljudi koji su znali zašto su uzeli pušku u ruke i za šta se bore...«

Od trenutka kada su krenuli iz Beograda do dolaska u Robaje, Tito i njegovi pratioci, prošli su put koji nije bio lak i bezopasan. Trebalo je proći kroz gradove i sela u kojima su bili njemački granizoni i četnici. Susretali su se i sa jednima i sa drugima. Titovi pratioci Veselinka Malinska i Jaša Rajter u svojim sjećanjima sa tog povijesnog puta, navode niz veoma zanimljivih, ali i opasnih pojedinosti. Njihova svjedočenja to potvrđuju.

(Iz brošure »Tito je došao«)

nastaviti će se

Sigurnosnim pojasom protiv smrti

(Nastavak s 3. str.)

one vozače, koji se do tada nisu vezivali.

Sad kad to znamo možda ćemo promijeniti mišljenje o pojasevima. Možda nam u buduće neće smetati u vozilu, nego biti korisna novina, čuvar našeg tijela od teških ozljeda i smrti.

Propisi su nesimpatični. MI Jugoslaveni smo poznati po »prihvaćanju« propisa. Možda je to posljedica toga što su prijašnji režimi sve voljeli propisivati. Možda bi se veći uspjeh postigao dobro organiziranom akcijom, koja bi ljude uvjerila u korisnost sigurnosnih pojaseva. Kako organizirati tu akciju?

Primjeri su uvijek značili mnogo u odgajanju i stvaranju navika kod ljudi. Vjerujem da bi vezani sigurnosnim pojasevima vozači i suputnici u auto-školama, narodnoj miliciji, vatrogasnoj miliciji, hitnoj pomoći, armiji, djelovali na ostale učesnike u saobraćaju. Vjerujem da bi tada sigurnosni pojasevi brže nalazili put do upotrebe.

Poznato je da ima i ogorčenih protivnika sigurnosnih pojaseva. Karakteristični stavovi tih protivnika su:

1. UVIJEK VOZIM OPREZNO I RAZUMNO, MENI SE NIŠTA NEĆE DOGODITI.

To za sebe tvrdi kako je pokazala jedna anketa 100 % vozača. Od svih anketiranih 75 % tvrdi da su iznadprosječni vozači, a preostalih 25 % tvrdi da su prosječni vozači. Gdje su onda oni ispod prosjeka. Tko onda izaziva saobraćajne nezgode? Ne zaboravimo, da je za saobraćajnu nesreću dovoljno, da jedan bude ispod prosjeka u datoj situaciji. Također ne zaboravimo, da je i jedan vozač dovoljan za saobraćajnu nesreću. U tom slučaju je vjerovatno stablo pokraj puta ili neki drugi objekt ispod prosjeka.

2. NE OSJEĆAM SE PRIJATNO — SPUTAN SAM.

Na sve treba da se navikne, pa i na sigurnosne pojaseve. To je pitanje dana. Bolje se naviknuti na njih, nego na invalidska kolica ili druga pomagala.

3. MOJ AUTOMOBIL JE IONAKO TVRĐAVA, ON JE DOVOLJNO SIGURNO GRAĐEN.

To je osim sebičnosti i nepoznavanje fizikalnih zakona. Pri brzini od 50 km/h u stablo vi udarate zavisno od vlastite težine, težinom od dvije do tri tone na zaustavljene dijelove automobila.

4. KAD NISAM PRIVEZAN MOGU DA BRZO ISKOČIM IZ VOZILA.

To je točno. Brže nego kad smo privezani — za par sekundi. No podsjetimo se da su istraživanja pokazala, da je pet puta sigurnije ostati u vozilu.

6. TO JE OGRANIČAVANJE LIČNE SLOBODE. JA IMAM PRAVO DA ČINIM SA SVOJIM ŽIVOTOM ŠTO JA HOĆU.

To je pravno pitanje. No čiji su problem udovice, siročad, invalidi, i ostali. Lični ili društveni?

7. PRILIKOM SUDARA SIGURNOSNI POJAS MOŽE ME POVREDITI.

Jedan poznati stručnjak — kirurg kaže: »Svojom konstrukcijom i položajem u automobilu volan usmrćuje vozača prilikom teških saobraćajnih nesreća. Strahovitom snagom, brzinom on razara prsni koš i nanosi teške povrede vitalnim organima u tijelu«.

I na kraju o još jednom ispitivanju u vezi sa sigurnosnim pojasevima. Pokazalo se da je pri većim brzinama od 100 km/h učinak pojaseva bitno slabiji. Iz toga izvucite vlastiti poučak.

S. Gemić

Prednacrt Odluke o uređenju vanjskog izgleda naseljenih mjesta

Sekretarijat za privredu, građevinarstvo i komunalne poslove općine Dugo Selo (Komunalni organ) prema Programu rada Skupštine općine Dugo Selo za 1977. godinu izradio je Prednacrt Odluke o uređenju vanjskog izgleda naseljenih mjesta.

Ovaj prednacrt temelji se na odredbama Statuta općine Dugo Selo. Potrebno je napomenuti da ni jedan zakonski propis ne regulira sveobuhvatno ovu inače vrlo aktualnu problematiku urbanih prostora.

Prednacrt sadrži potrebno normative, te propisuje upravne i druge društvene mjere u cilju uređenja, uljepšavanja i dekoriranja vanjskog izgleda svih naseljenih mjesta na području općine Dugo Selo.

Gore navedeni normativi i propisi izrađeni su u skladu s: važećim zakonskim propisima, aktima Skupštine općine Dugo Selo, suvremenim tehničkim i tehnološkim dostignućima, te stupnjem društvenog, privrednog, kulturnog i urbanog razvoja općine Dugo Selo.

U članu 38. Zakona o izgradnji objekata (»Narodne novine« br. 20/75) određeno je da se manji montažni kiosci i reklamni panoi manjih dimenzija mogu na osnovi posebnog odobrenja izvoditi prema urbanističkim uvjetima za građenje objekata. Ovim prednacrtom regulirano je i izvođenje ostalih manjih komunalnih objekata na javnim površinama, koji nisu obuhvaćeni odredbama citiranog zakona. Takvi objekti mogu se izvoditi samo na temelju odobrenja Komunalnog organa. Uz zahtjev za izdavanje tog odobrenja mora se priložiti odgovarajuća dokumentacija (nacrt ili fotomontaža, tehnički opis, proračun sigurnosti, suglasnost Samoupravne interesne zajednice za lokalne ceste općine Dugo Selo, odnosno suglasnost organizacije za održavanje regionalnih i magistralnih cesta — zavisno o svakom konkretnom slučaju).

Prema odredbi člana 91. stavu 1. alineja 5. Zakona o prostornom uređenju i korištenju građevinskog zemljišta (Narodne novine br. 14/73) srednjoročni plan i program izgradnje i prostornog uređenja sadrži program izgradnje urbane opreme (školske, zdravstvene, dječje i kulturne ustanove, objekte opskrbe i usluga, sportske rekreacione i slične površine i objekte). Iz tog razloga je ovim prednacrtom regulirano izvođenje manjih komunalnih objekata na javnim površinama u skladu s navedenim srednjeročnim planom. Predvida se da će srednjoročni plan biti izrađen u IV tromjesečju 1977. godine.

Za izvođenje manjih komunalnih objekata na javnim površinama mora dobiti suglasnost Samoupravne interesne zajednice za lokalne ceste općine Dugo Selo, odnosno suglasnost organizacije za održavanje regionalnih i magistralnih cesta (zavisno o vrsti javne ceste), što je u skladu s odredbama Zakona o javnim cestama (Narodne novine br. 53/74).

Niže se navode napomene o važnijim odredbama ovog prednacrta, koji se sastoji iz pet zasebnih dijelova.

U I dijelu u vrlo kratkim crtama određena je svrha odluke.

U II dijelu obrađeni su u pojedinim poglavljima postojeći i planirani elementi vanjskog izgleda naselja mjesta kao što su: natpisi, reklame, izlozi, fasade, plakati, ograde, javna rasvjeta, kiosci i drugi komunalni objekti na javnim površinama i to kako slijedi:

1. U ovom poglavlju sadržane su pojedine odredbe Pravilnika o načinu označavanja imena naseljenih mjesta, ulica i trgova i o obilježavanju kuća brojevima (Narodne novine br. 33/52) kojima se osigurava primjena tih odredbi.

2. U vezi s održavanjem fasada, balkona, prozora i drugih vanjskih dijelova zgrada propisane su obaveze organa upravljanja zgradama, korisnika vlasnika zgrada kao i stanara.

3. Odredbe iz 2. poglavlja odnose se i na ograde, vrtove i slične površine.

4. U poslovnoj zoni mjesta Dugog Sela moraju se postavljati svjetleći natpisi kao obilježja urbanih prostora s većom gustoćom naseljenosti.

5. Odredbe iz 4. poglavlja odnose se i na reklame.

6. Reguliranjem načina osvjetlenja spomenika kulture, udovoljava se zahtjevima nekih važnijih javnih skupova na području naše općine, radi što prikladnijeg prezentiranja tih spomenika javnosti.

7. Za uređenje izloga i izložbenih ormarića propisom su određene mjere u pogledu njihovog održavanja od strane stručnih osoba. To se naročito odnosi na lokale koji se nalaze u poslovnoj zoni mjesta Dugog Sela, za vrijeme državnih praznika i većih manifestacija.

8. Prednacrtom je određeno da se Samoupravna interesna zajednica komunalnih i stambenih djelatnosti općine Dugo Selo brine se za dekoriranje pojedinih dijelova naseljenih mjesta za vrijeme državnih praznika Dana Republike i Nove godine, jer to spada u njezinu djelatnost.

9. Postavljanje plakata dozvoljeno je samo na oglasnim pločama i sličnim objektima.

10. U članu 46. ovog prednacrta određeno je da (planirane) javne vodoskoke, javne fontane i javne ukrasne zdence održava i brine se o njihovom pogonu Samoupravna interesna zajednica komunalnih i stambenih djelatnosti općine Dugo Selo ili prema alternativi: organizacija ili druga pravna osoba kojoj je povjereno upravljanje tim objektima. Prilikom definiranja ovih odredbi treba imati u vidu činjenicu da su navedeni objekti sastavni dio javnog vodovoda.

11. Dosadašnja praksa je pokazala da nedostaju propisi o održavanju vanjskog izgleda željezničkih i autobusnih stanica, stajališta i parkirališta, pa je ovu materiju trebalo obraditi ovim prednacrtom.

12. Slično kao u prethodnom poglavlju trebalo je regulirati održavanje dječjih i sportskih igrališta.

13. Od posebnog su značaja propisi koji reguliraju održavanje i red tržnica i trgova, s tim da se u što kraćem roku mora pristupiti rješavanju njihovih novih lokacija jer su sadašnje lokacije nepovoljne.

14. U uvodu ovog obrazloženja je navedeno o izvođenju privremenih kioska, a što se odnosi i na pokretne naprave. U ovom poglavlju data je definicija privremenih kioska i pokretnih naprava (član 60.), kao i odredbe o njihovom održavanju.

15. Za izvođenje građevinskih i sličnih radova (skele, tračnice i sl.) mogu se koristiti pojedini djelovi javne površine samo na temelju odobrenja koje izdaje Komunalni organ, kojim se regulira sigurnost ljudi i saobraćaja, zaštite zelenih površina, komunalnih objekata itd.

U III dijelu određeno je da Izvršno vijeće Skupštine općine Dugo Selo prema potrebi donosi naredbe i uputstva za provedbu ove odluke, koje se objavljuju u odgovarajućim sredstvima javnog informiranja.

U IV. dijelu propisane su novčane prekršajne kazne u skladu sa Zakonom o prekršajima (Narodne novine br. 2/73). Potrebno je napomenuti da je za određeni prekršaj propisana ista kazna za odgovornu osobu u organizaciji udruženog rada kao i za fizičku osobu, što je potpuno opravdano.

U V dijelu propisani su rokovi u kojima se moraju uskladiti postojeći elementi vanjskog izgleda naseljenih mjesta s odredbama ove odluke.

Sekretar:
Goran Bučević, v. r.

Eksproprijacija zemljišta za auto-cestu »Bratstvo-jedinstvo«

Za koji dan započet će postupak eksproprijacije zemljišta u građanskom vlasništvu i administrativnim prijenosom zemljišta u društveno vlasništvo, pred organom uprave općine Dugo Selo, nadležnim za imovinsko-pravne poslove. Riječ je o eksproprijaciji odnosno administrativnom prijenosu zemljišta potrebnog za izgradnju auto-ceste »Bratstvo-jedinstvo«, za dionicu koja se proteže na području naše općine. Predlagač je Samoupravna interesna zajednica za ceste SR Hrvatske, koja je ujedno i korisnik eksproprijacije. Ova izgradnja zahvatit će područje više katastarskih općina kao: k. o Kruščicu, Okunščak, Prečec, Ježevo, Leprovicu i Rugvicu.

Svaki vlasnik odnosno korisnik zemljišta bit će uredno pozvan na raspravu kod nadležnog organa i na taj način upoznat će se sa svim pravima i obvezama koji proizlaze iz Zakona o eksproprijaciji. Onaj vlasnik odnosno korisnik zemljišta kojem se eksproprijacijom zahvaća veći dio nekretnine moći će, izjavom na zapisnik, ako to sam želi zatražiti eksproprijaciju preostalog dijela, te će mu se ekspropriirati i taj dio, ukoliko se u postupku utvrdi da nema privrednog interesa, da zadrži taj dio. Naravno, svakom vlasniku odnosno korisniku pripada pravična naknada za ekspropriirani dio površine zemljišta, koja se rješava nakon pravomoćnosti rješenja o eksproprijaciji i to najprije sporazumno između korisnika eksproprijacije i vlasnika, odnosno korisnika zemljišta, a ukoliko se sporazum ne postigne pravičnu naknadu rješava nadležni sud.

Vlasniku, odnosno korisniku zemljišta pripada pravo i na naknadu za nasade, usjeve, plodove itd., ukoliko tako nešto postoji na zemljištu koje se eksproprira a iste nije uspio pobrati prije nego što korisnik eksproprijacije stupi u posjed zemljišta. Naravno, riječ je samo o onim nasadima, usjevima, plodovima i sl. koji su se zatekli na zemljištu prije nego što je vlasnik upoznat da je pokrenut postupak eksproprijacije, odnosno administrativnog prijenosa zemljišta.

Važno je napomenuti, da korisnik eksproprijacije stječe pravo na posjed zemljišta najranije danom pravomoćnosti rješenja o eksproprijaciji, ukoliko Sabor SRH drugačije ne odredi.

Činjenica je da će se u postupku pojaviti velik broj stranaka i da organu nadležnom za imovinsko-pravne poslove predstoji opsežan odgovoran i složen posao. Složenost posla očekuje se naročito tamo gdje se stanje zemljišta u zemljišnim knjigama ne slaže sa stvarnim stanjem, odnosno stanjem u katastru zemljišta. Ipak organ uprave vjeruje u građane ove općine, koji su svjesni značaja ovog kapitalnog objekta i njegovog doprinosa razvoju našeg socijalističkog društva, svakog radnog čovjeka i građanina, a što se pokazalo i pri upisu javnog zajma za ceste. Ovo vjerovanje u svog čovjeka ulijeva optimizam organu uprave, koji s punim pravom očekuje pomoć i razumijevanje tih osoba — vlasnika odnosno korisnika zemljišta u postupku koji mu predstoji, a koji bi trebao biti završen u vrlo kratkom roku. Nezamislivi su zastoji u rješavanju imovinsko-pravnih odnosa, jer zastoj tu znači zastoj u izgradnji auto-ceste, koja je što je notorno, od posebnog društvenog interesa.

Dragutin Savić, dipl. pravnik, v. r.

Struja u Novo naselje do 15. listopada

Poduzeće »Dalekovod« iz Zagreba nastavilo je radove na postavljanju niskonaponske mreže kroz Novo naselje.

Iako su radovi započeti još proljetos »Dalekovod« je morao radove prekinuti zbog nemogućnosti rada. Istodobno su radnici »Kograpa« postavljali kanalizaciju, vodovod i plin a radnici »Ceste« vršili su radove za asfaltiranje. S druge strane izgleda da za električnu mrežu nisu ni »papiri« bili u najboljem redu.

»Dalekovod« je intenzivno nastavio radove i do 15. listopada mreža će biti postavljena pa će nakon toga »Elektra« vršiti priključke na pojedina domaćinstva.

Na taj način građani Novog naselja dobit će i struju, koju pojedini čekaju već tri godine.

S. K.

Studenti — kredit

Obavještavaju se zainteresirani učenici i studenti da OSIZ-a za učenički i studentski standard Općine Dugo Selo do 15. 10. 1977. prima zahtjeve za dodjelu učeničkih i studentskih kredita. Natječaj i uvjeti za dobivanje kredita objavljeni su u dva navrata u »Dugoselskoj kronici«.

Do sada je prispjelo vrlo malo zahtjeva, a sredstva omogućuju kreditiranje većeg broja učenika i studenata.

Svi zainteresirani neka se jave u zgradu općine Dugo Selo, soba broj 18.

Predstavljamo vam Mjesnu zajednicu Hrebinec

Mjesto Hrebinec nalazi se na asfaltiranom putu iz Božjakovine u pravcu Goričice, Cerja i Banja Selu. Od Božjakovine novim asfaltiranim putom do Hrebinca ima oko tri kilometra.

Selo se nalazi na jednom od brežuljaka koji se valovito spuštaju od Martin brega. Uz neposrednu blizinu sela nalaze se lijepi vinogradi, čiji su vlasnici mještani ali dio vinograda pripada vlasnicima iz drugih mjesta.

Mnogi vinogradari grade vikendice ali i zajednički surađuju s mještanima Hrebinca oko uređenja putova. Ta suradnja nije samo na riječima već se ona stvarno provodi i u praksi.

Hrebinec je nekako u odnosu na općinski centar dosta nekako po strani i u Dugo Selo treba putovati okolo ili preko Božjakovine ili preko Banja Sela, Laktieca, Glavničice, Drenčeca, Graberja i Martina. Međutim put do Martina-Prozorja nekada je postojao, sve do regulacije Zeline. Regulacijom Zeline stari i dotrajali most je uništen i sada su ljudi prisiljeni putovati okolo.

Taj most danas predstavlja najveći prometni problem za Hrebinčane i Prozorčane, jer umjesto dva kilometra treba proći punih 10 km. Budući most i nije tako mala investicija jer bi trebao biti dugačak najmanje dvanaest metara, ali nije ni tako velika da ga nebi Prozorje, Hrebinec, SIZ-a za lokalne ceste i Vodna zajednica u zajedničkoj akciji mogli vrlo lako, brzo i solidno napraviti.

Inicijativa postoji u Hrebincu i Prozorju ali bi ta inicijativa trebala biti potkrepljena čistim financijskim pokazateljima a još prije toga trebalo bi pripremiti odgovarajuću tehničku dokumentaciju.

Brojčani podaci:	
Broj kuća	70
Broj novih kuća	13
Broj stanovnika	230
Broj prije pet godina bilo je	
upisanih birača	227
u radnom odnosu	35
učenika	17
boraca NOR	17
djece predškolskog uzrasta	18
dnevna isporuka mlijeka u l	160
broj traktora	22
članova SK	4
kooperanata	10

Iz gornjih podataka vidi se da broj stanovnika ozbiljno opada. Za sada je nemoguće prognozirati kada će se zaustaviti opadanje broja stanovnika. Glavna karakteristika u gospodarstvu je, osim vinogradarstva, stočarstvo. U prvom redu proizvodnja mlijeka i govedskog mesa. 10 kooperanata kooperiraju u uzgoju bikova s Poljoprivrednom stanicom u Sesvetama. Oni su udružili svoj rad s tom organizacijom — ali još nisu u radnom odnosu. Svaki kooperant uzgaja po 25 komada bikova do težine od 400 kg. Tokom godine oni uzgoje oko 400 bikova što ukupno iznosi 116 tona mesa žive vage. U selu se nalazi nekoliko pčelara koji pčelare sa suvremenim košnicama. Za pčelarenje postoje izuzetno povoljni uvjeti u tom kraju pa je prava šteta što pčelara nema puno više. Pod povoljnim uvjetima misli se na bagrem, livade, šume, uljana repica — a toga svega ima u izobilju.

Izgradnjom asfaltirane ceste Hrebinec je dobio i redovitu autobusnu liniju. Autobus dnevno pet puta kreće prema Zagrebu, a to znači mnogo za mještane. Interesantno, da je tu autobusnu vezu Mjesna Zajednica isposlovala preko općine Zeline.

Školski autobus ne prevozi djecu u školu, a ipak svakodnevno prolazi školski autobus kroz Hrebinec. Zelinski školski autobus svakodnevno prolazi kroz mjesto prikupljajući djecu iz drugih sela koja pripadaju pod općinu Zelina. Ponekad na svoju ruku šofer i djecu iz Hrebinca preveze do Božjakovine iako za to nema odobrenje. Baš taj školski autobus iz Zeline najviše bode u oči mještane Hrebinca, jer nikako im nije jasno da se nemože doći do dogovora da bi taj autobus vozio i njihovu djecu bez obzira što je iz druge općine.

To je zaista presedan u punom smislu riječi jer zaista teško je objasniti da školski autobus vozi kroz selo, bez obzira čiji, a školarci idu pješice u školu.

Prije 10 godina selo je zajednički izgradilo krasan društveni dom s vatrogasnim tornjem kojeg danas koriste sve organizacije za održavanje sastanaka, zborova, zabava i priredbi.

Dobrovoljno vatrogasno društvo formirano je još 1931. godine i uspješno radi sve do danas. Društvo raspolaže s odgovarajućom opremom i kombijem a broji 22 člana od kojih 15 redovito vježba i učestvuje na različitim takmičenjima i vatrogasnim smotrama.

U mjestu rade i druge organizacije: Socijalistički savez, Savez socijalističke omladine, Udruženje boraca NOR-a i Aktiv žena.

Mjesna Zajednica zaokupljena je gornjim problemima i uređenjem puteva. Mjesna Zajednica održava oko 8 km puteva uredno i pošljunčano. Za svakodnevne i lokalne potrebe mještani su izglasali samodoprinos u iznosu od 6%. Osim tog samodoprinosa postoji još jedan kao i za sve ostale građane općine, udruženi samodoprinos od 15%.

Od komunalnih akcija u budućnosti na prvom mjestu je most na Zelini a zatim uvođenje plina u mjesto. Doduše, plin u okviru općeg plana plinofikacije nije planiran ali su mještani vrlo zainteresirani.

Članak je napisan na temelju razgovora s Ivanom Balija, predsjednikom Mjesne Zajednice, Dragom Markiš, predsjednikom Socijalističkog saveza i Dragom Grabovec, predsjednikom udruženja Boraca.

S. K.

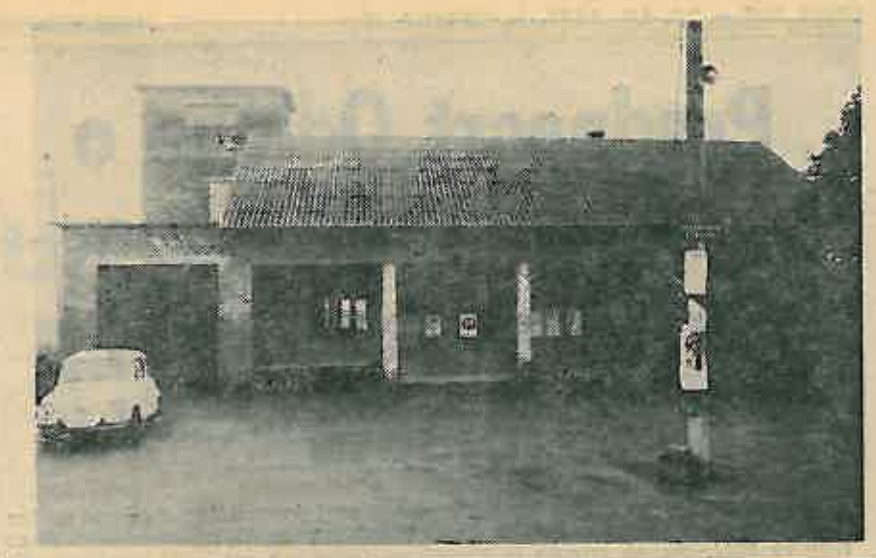

OBAVIJEST

9. listopada u Obedišću održat će se komemoracija posvećena žrtvama ustaškog zločina počinjenog 7. listopada 1944. u Obedišću i Zeprovici

IN MEMORIAM

Vid Grgošić

21. IX 1976—21. IX 1977.

Prošla je tužna godina od kada si zauvijek napustio nas i naš dom. Tvoj dragi, vedri i plemeniti lik ostat će zauvijek među nama. Vrijeme prolazi, tuga i bol ostaju zauvijek, a suze na tvom grobu jedina su utjeha za tobom.

Hvala svima koji posjećuju i kite mu vječni dom.

Tugujući:

supruga: Barica
majka: Katica
sin: Božidar

IZGUBILI SMO VJERNOG DRUGA, BORCA I SURADNIKA

Ivana Kandučara

Nedavno u prometnoj nesreći teško je stradao a nešto kasnije i umro nama svima dobro poznat Ivan Kandučar iz Ostrne Velike, borac NOB od 18. kolovoza 1943., po činu major i vjeran suradnik »Dugoselske kronike«.

I ako je posljednjih nekoliko godina živio u Splitu ipak je stalno bio vezan za svoj rodni kraj, za Ostrnu Veliku. Većinu svojih članaka pisao je u Splitu a svi ti članci odnosili su se na našu domaću problematiku.

Pisati je počeo još u toku narodnooslobodilačke borbe za zidne ili za vojničke novine. Prvi takav zadatak dobio je kod Slavonskog Broda krajem 1944. i od tada nije prestajao pisati.

Drug Kandučar pisao je kritičke osvrte, razne prijedloge za rješavanje komunalnih problema, humoreske i crtice iz povijesti. Povremeno je i crtao različite karikature.

I u prošlom broju objavili smo na zadnjoj strani njegov članak »Seoska olimpijada — Ostrna 77«.

Drug Kandučar bio je vrlo skroman kako u ophođenju s ljudima tako i u svom privatnom životu. Nije težio bogatstvu i raskošnom životu. Njegovi ideali bili su viši i vrijedniji od svih materijalnih dobara. Pravdu i istinu cijenio je iznad svega i to je u ostalom dokazao svojim učešćem u NOB-i.

Svoje slobodno vrijeme posvetio je pisanju. Svoje misli i neposredne ideje stavljao je na papir sa željom da ih i drugi pročitaju. Čitatelji su neobično cijenili njegove članke i kad ih u Kronici nije bilo, mnogi su se interesirali — zašto.

Drug Kandučar za svoje zasluge u NOB i poslije rata odlikovan je Ordenom zasluga za narod III reda, Ordenom Narodne armije i niz drugih.

Opraštajući se od druga Kandučara objavljujemo njegovu pjesmu »Mrtvoj majci« koju nam je poslao par dana prije nesretnog udesa.

Neka mu je vječna slava i hvala.

Uredništvo

Mrtvoj majci

Zanijemile su zauvijek,
Riječi pune miline,
Shrvale se čežnje,
Od smrtnoga udarca.
Ništa mi više nemože,
Dočarati lijepu budućnost.
Jer srce je moje,
Probodeno zauvijek.
Mladosti, tugo moja neizlječiva,
Izgubila si smisao radosti,
Majka je moja umrla,
Sada si samo uspomena koja peče.
Jer, nitko me više,
Neće dočekati na rodnom pragu,
Bojim se povratka kući očinskoj,
Majčine sjene koraci me čekaju . . .

Ivan Kandučar

DUGOSELSKA KRONIKA — glasilo društveno-političkih organizacija općine Dugo Selo. Izlazi svakog 10. i 25. u mjesecu. Izdavač: Narodno sveučilište Dugo selo, Ulica braće Bobinec broj 15, tel 72-319. Glavni i odgovorni urednik: JOSIP HORVAT. Urednik lista HRVOJE MEDIMOREC, Dugo Selo, Lenjinova 12. Uređuje uredivački odbor: Ivan Vranić, Hrvoje Medimorec, Marija Belaić, profesor, Maja Crnić, Stjepan Turčinec, Dragutin Jakić, Josip Trupec i Josip Horvat. Tisak: IBG — tiskara »Zagreb«, Zagreb, Preradovićeva 21—23. Cijena pojedinom broju 2,00 dinara. Pretplata tromjesečna 15,00 dinara, polugodišnja 30,00, godišnja 60 dinara (u pretplatu je uračunata i poštarina). Pretplate se šalju na žiro-račun Narodnog sveučilišta Dugo Selo br 30111-603-6553 kod SDK Dugo Selo. Rukopisi se ne vraćaju.